

(Ri TUX sun)

Generisk navn: Rituximab

Handelsnavn: Rituxan, MabThera

Legemiddeltype:

Rituximab er en målrettet behandling, en signalhemmer, klassifisert som et monoklonalt antistoff.

Hvilke tilstander blir behandlet med rituximab:

Rituximab er godkjent av FDA for behandling av kronisk lymfatisk leukemi (KLL), visse typer non-Hodgkins lymfom (NHL) og visse autoimmune sykdommer. Rituximab blir hyppig brukt i kombinasjon med andre medikamenter og andre signalhemmere i behandling av WM.

Hvordan rituximab blir gitt:

Rituximab blir gitt som infusjon i en vene (intravenøst, IV). Rituximab finnes ikke i tablettform.

Medikamenter blir gitt før infusjonen for å redusere risiko for infusjons relaterte symptomer.

Mengden rituximab du vil motta, avhenger av mange faktorer, blant annet høyde og vekt, din generelle helsetilstand og hvilken type kreft du har. Legen din vil bestemme dosen og tidsskjema.

Bivirkninger av rituximab:

De fleste pasienter vil ikke merke alle bivirkningene som er beskrevet for rituximab. Bivirkninger er ofte forutsigbare med hensyn til når de inntreffer, varighet og alvorlighetsgrad. De er nesten alltid reversible og vil forsvinne etter at behandlingen er ferdig.

De følgende bivirkninger av rituximab er vanlige (opptrer hos flere enn 30% av pasientene): Feber og frysninger, influensa liknende symptomer.

Det følgende er mindre vanlige bivirkninger (opptrer hos 10-30% av pasientene): Svakhet, kvalme, hodepine, hoste, rennende nese, kortpustethet, sinusitt (bihulebetennelse) og halsirritasjon.

En potensiell bivirkning av rituximab behandling er en alvorlig infusjonsreaksjon, som typisk kan komme under første infusjon (i løpet av infusjonen eller innen 30-120 minutter ut i infusjonen). Du vil få medisiner før start av infusjonen for å redusere risikoen for at denne skal inntreffe, og for at reaksjonen skal bli mindre, dersom den inntreffer. Du vil bli kontrollert nøye under infusjonen med tanke på dette. Hvis tegn på reaksjon oppstår, vil infusjonen bli stoppet. I de fleste tilfeller kan infusjonen starte igjen i en lavere hastighet når symptomene har klinget av.

Utvidet bruk av rituximab, som vedlikeholdsbehandling, kan føre til økt insidens av sinusitt og bronkitt.

Andre sjeldne, men alvorlige rituximab bivirkninger inkluderer brystmerter eller uregelmessig hjerterytme hos pasienter som har hatt det tidligere. Hvis dette inntreffer, bør du fortelle det til din lege eller sykepleier slik at det kan bli behandlet. Hurtig nedbrytning av kreftceller kan også føre til problemer med nyrene. Bruken av rituximab kan aktivere eller forverre visse virus sykdommer, som JC virus (det kan forårsake hjerneinfeksjon hos immunosupprimerte), hepatitt B og C, herpes zoster (helvetesild) og cytomegalovirus. Sen utvikling av nøytropeni (fall i en type hvite blodlegemer kalt nøytrofile granulocytter) er rapportert ved bruk av rituximab.

Når skal du kontakte lege eller annet aktuelt helsepersonell:

Kontakt legen din raskt, dag eller natt, hvis du skulle merke noen av de følgende symptomene: Feber på 38°C eller høyere eller frysninger (begge er mulige tegn på infeksjon), kortpustethet, brystmerter eller ubehag i brystet, hevelse i leppene eller i halsen, forvirring.

De følgende symptomene krever medisinsk oppmerksomhet. Kontakt legen din eller annet aktuelt helsepersonell hvis du merker noe av det følgende: Utslett, leddsmerter, kvalme, oppkast, sår hals, hoste, smerte eller svie ved vannlating.

Før du starter rituximab behandling, skal du informere legen din om alle medikamenter som du tar.

Informér alltid din lege eller sykepleier hvis du erfarer noen uvanlige symptomer.

Tips til egenomsorg mens du er under rituximab behandling:

Rituximab kan forårsake blodtrykksfall under infusjonen. Hvis du tar medisiner for å redusere blodtrykket, bør du snakke med legen din om du skal ta dem som vanlig eller ikke før infusjonen.

Under infusjonen vil du kunne oppleve kortpustethet, bli rød og varm eller føle deg svimmel. Du vil mest sannsynlig få medisiner på forhånd for å redusere disse bivirkningene, og du vil også bli fulgt opp tett mens infusjonen pågår.

Når det gjelder influensa liknende symptomer, er det lurt å holde deg varm, pakk deg inn i tepper og drikk rikelig med væske. Det finnes medisiner som kan redusere ubehaget ved frysninger. Drikk 3 til 5 glass væske daglig i de første 48 timene etter infusjonen med mindre du er blitt bedt om å begrense væskeinntaket. Rituximab gir sjelden kvalme. Men hvis du skulle bli kvalm, bør du ta medisiner mot kvalme slik legen din har forskrevet. Spis små, hyppige måltider. I alminnelighet bør du unngå alkoholholdige drikker. Oppretthold en god ernæring.

Oppfølging og prøver mens du får rituximab:

Blodtrykket ditt, temperaturen og pulsen vil bli sjekket regelmessig av sykepleier under rituximab infusjonen. Du vil også bli kontrollert regelmessig av lege for å følge bivirkninger og respons på behandling. Regelmessige blodprøver, som blodtelling og lever- og nyrefunksjonsverdier, vil også bli rekvirert av legen din.

Hvordan rituximab virker:

Rituximab er klassifisert som et monoklonalt antistoff. Monoklonale antistoffer representerer en relativt ny type av målrettet kreftbehandling.

Normalt danner kroppen antistoffer som respons på et antigen (for eksempel et protein i en bakterie eller virus), som har kommet inn i kroppen. Antistoffene angriper antigenet for å merke det, slik at immunsystemet deretter skal destruere det. For å lage monoklonale antistoffer mot kreftceller i laboratoriet, analyserer forskere spesifikke antigener på overflaten av kreftcellene (målene). Ved hjelp av animalske og humane proteiner, lager de deretter et spesifikt antistoff, som vil angripe målantigenet på kreftcellen. Når dette blir gitt til pasienten, vil disse monoklonale antistoffene angripe matchende antigener som hånd i hanske.

Siden monoklonale antistoffer kun angriper spesifikke celler, gjør de mindre skade på normale celler. Behandling med monoklonale antistoffer blir kun gitt til kreftformer der antigener (og respektive antistoffer) har blitt identifisert.

Rituximab virker ved å angripe CD-20 antigenet på normale og maligne B-celler. Dette fører til en aktivering av kroppens eget immunforsvar som så angriper og dreper de merkede B-cellene. Stamceller (unge celler i benmargen som utvikler seg videre til mange forskjellige typer celler) har ikke CD-20 antigen og blir ikke skadet av rituximab. Dette gjør at normale B-celler kan regenerere etter behandling.

NOTE: Informasjonen i dette fakta arket er ment til hjelp og opplæring, men det har ikke vært gjennom noen godkjenning i IWMF og er ikke ment til å erstatte profesjonell medisinsk hjelp.

Bearbeidet fra Chemocare's webside, www.chemocare.com, sponset av Cleveland klinikken.

Dette Faktaarket er oversatt av Eva Hoff Wanderås, pensjonert overlege dr. med. ved Onkologisk avdeling, Oslo Universitetssykehus, Norge.